

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

A6-0012/2008

28.1.2008

*****I**

BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/40/EG om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet vid exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (elektromagnetiska fält) i arbetet (18:e särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG) (KOM(2007)0669 – C6-0394/2007 – 2007/0230(COD))

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Föredragande: Jan Andersson

(Förenklat förfarande – artikel 43.1 i arbetsordningen)

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarandet
majoritet av de avgivna rösterna
- **I Samarbetsförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- **II Samarbetsförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- *** Samtyckesförfarandet
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget
- ***I Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- ***II Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- ***III Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil***. *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursivering används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION.....	5
MOTIVERING	6
ÄRENDETS GÅNG	10

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/40/EG om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet vid exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (elektromagnetiska fält) i arbetet (18:e särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
(KOM(2007)0669 – C6-0394/2007 – 2007/0230(COD))

(Medbeslutandeförfarandet: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (KOM(2007)0669),
 - med beaktande av artiklarna 251.2 och 137.2 i EG-fördraget, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag (C6-0394/2007),
 - med beaktande av artiklarna 51 och 43.1 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A6-0012/2008).
1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en ny text för parlamentet om kommissionen har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag eller ersätta det med ett nytt.
 3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

MOTIVERING

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/40/EG av den 29 april 2004 om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet vid exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (elektromagnetiska fält) i arbetet¹ är det 18:e särdirektivet enligt artikel 16.1 i ramdirektiv 89/391/EEG.

Detta direktiv är del av ett ”paket” med fyra direktiv om arbetstagares exponering för risker som har samband med fysikaliska agens: buller, vibration, elektromagnetiska fält och optisk strålning. Det innehåller bestämmelser som ska skydda arbetstagare mot risker som hör samman med elektriska, magnetiska och elektromagnetiska fält. I direktivet tas dock inga långsiktiga effekter upp, t.ex. cancerogena effekter, som kan uppstå vid exponering för elektriska, magnetiska och elektromagnetiska fält, för vilka det inte finns några avgörande vetenskapliga belägg som etablerar ett orsakssamband.

De planerade åtgärderna skapar ett minimiskydd för alla arbetstagare i unionen, och medlemsstaterna har sedan möjlighet att behålla eller anta ännu gynnsammare bestämmelser. För övrigt får ett genomförande av direktivet inte leda till en försämring av de (i vissa fall gynnsammare) bestämmelser som tillämpas i varje enskild medlemsstat före direktivets ikraftträdande.

I direktivet fastställs följande typer av värden för arbetstagares exponering:

- ”Gränsvärden för exponering” definierade i tabell 1 i direktivets bilaga på basis av de olika frekvenser som anses ha en skadlig effekt på människors hjärt- och kärlsystem eller på det centrala nervsystemet eller som kan orsaka värmestress i hela kroppen eller kraftig lokal upphettning av vävnader.
- ”Insatsvärden”, eller värden över vilka arbetsgivaren måste vidta de åtgärder som fastställs i direktivet. Iakttagande av dessa insatsvärden garanterar att de motsvarande gränsvärdena för exponering iakttas. Dessa insatsvärden finns i de riktlinjer som fastställts av Internationella kommissionen för skydd mot icke-joniserande strålning (ICNIRP). De anges i tabell 2 i bilagan till direktivet (13 frekvensområden som gäller alla elektromagnetiska fält och baseras på direkt mätbara parametrar).

Direktivet fastställer också olika former av skyldigheter som arbetsgivarna måste uppfylla.

Fastställande av exponering och riskbedömning

- Bedömning, mätning och beräkning av de elektromagnetiska nivåer som arbetstagare utsätts för görs regelbundet av behöriga enheter.
- Resultaten från denna bedömning lagras på lämpligt datalagringsmedium för att de ska finnas tillgängliga vid ett senare tillfälle.

¹ EUT L 159, 30.4.2004, s. 1. Rättelse: EUT L 184, 24.5.2004, s. 1.

- I riskbedömningen (bl.a. nivå, frekvensspektrum, längd och typ av exponering) ska de indirekta effekterna beaktas, såsom interferens med medicinsk elektronisk utrustning och anordningar samt bränder och explosioner som har uppstått genom antändning av brännbart material.

Bestämmelser för att undvika eller reducera risker

När insatsvärdena överskrids måste arbetsgivarna ta fram och genomföra en handlingsplan med tekniska och/eller organisatoriska åtgärder för att hindra exponeringen från att överstiga gränsvärdena för exponering (ändrade arbetsmetoder, val av lämplig arbetsutrustning, bättre utformade arbetsstationer m.m.). Om arbetsgivarna kan visa att det inte föreligger några risker för arbetstagarnas hälsa behöver de emellertid inte vidta några åtgärder.

Om gränsvärdena för exponering överskrids trots arbetsgivarnas åtgärder att reducera riskerna måste arbetsgivaren omedelbart agera för att minska exponeringen till en tillåten nivå.

Hälsokontroller

Direktivet kräver att lämpliga hälsokontroller utförs på de arbetstagare som utsätts för exponering för att hindra att negativa effekter uppstår till följd av exponering för elektromagnetiska fält.

Då exponeringen överstiger gränsvärdena ska en läkarundersökning göras. Om det visar sig att berörda arbetstagares hälsa har skadats till följd av exponeringen måste en ny riskbedömning göras.

Tidsfrist för att genomföra och införliva direktivet

Direktivet antogs den 29 april 2004 och trädde i kraft den 30 april 2004, det datum då det offentliggjordes i EU:s officiella tidning. Artikel 13 i direktivet fastställer en tidsfrist för att införliva direktivet i nationell lagstiftning och den löper ut den 30 april 2008.

Nya vetenskapliga rön, växande oro

Under de senaste månaderna har yrkesgrupper och andra aktörer uttryckt tvivel om säkerheten i direktivets vetenskapliga grund och framför allt hävdade att insatsvärdena och gränsvärdena är orimliga och skulle få oönskade effekter på det arbete som bedrivs inom vissa sektorer, t.ex. i industrin och forsknings- och läkemedelsbranschen och inom magnetisk resonanstomografi. Värdena skulle nämligen utgöra ett hot mot deras normala verksamhet och dess vidareutveckling, utan att de arbetstagare som använder denna utrustning skulle erbjudas något extra hälsoskydd.

Sysselsättningsutskottet ville få förstahandsinformation om denna oro så vid sammanträdet den 7 maj 2007 bjöds företrädare för European Society of Radiology in för att framföra sina åsikter om de hot som direktivet innebar mot medicinsk verksamhet och forskning, särskilt mot magnetisk resonanstomografi. Kommissionen, företrädd av direktör Van der Pas, tog denna oro på allvar och bestämde sig för att beställa studier för att fastställa huruvida

insatsvärdena och gränsvärdena i direktivet verkligen var för stränga samt att hålla utskottet fullt underrättat om nya fakta som kom fram i dessa studier och om vilka alternativen var för att gå vidare. Mot bakgrund av detta informerade kommissionen också om att tidsfristen för genomförandet av direktivet skulle kunna att skjutas upp om studiernas preliminära resultat skulle visa att påståendena stämmer.

Kommissionen har uppfyllt sitt åtagande och lägger nu fram detta förslag till direktiv som syftar till att ändra det ursprungliga direktivet 2004/40/EG genom att skjuta upp dess genomförandedatum med fyra år, dvs. till den 30 april 2012. Under denna period kommer kommissionen att samla in nya vetenskapliga rön om effekterna av elektromagnetiska fält på de arbetstagares hälsa som använder dessa maskiner inom olika sektorer och verksamheter. Troligtvis återkommer den med ett nytt förslag som innehåller mer exakta insatsvärden och gränsvärden för elektromagnetiska fält som kan säkerställa en balans mellan att förebygga eventuella hälsorisker för arbetstagare och att få tillgång till fördelarna med en effektiv användning av teknikerna i fråga.

Vissa åtgärder har faktiskt redan vidtagits. Den brittiska regeringen har tagit initiativ till en studie om utvärdering av elektriska fält runt MR-utrustning, (Assessment of electromagnetic fields around magnetic resonance imaging (MRI) equipment) och kommentarer om eventuella restriktioner för MR till följd av ett EU-direktiv (Comments concerning possible MRI restrictions due to implementation of a EU Directive) har utarbetats av de nederländska (Gezondheidsraad) och belgiska hälsomyndigheterna, dessa publicerades i juni 2007. I båda dokumenten framgår det hur viktiga dessa påståenden från läkarkåren är. Internationella kommissionen för skydd mot icke-joniserande strålning (ICNIRP) håller dessutom just nu på att se över de riktlinjer för statiska magnetiska fält och lågfrekventa tidsvarierade fält som direktivet ursprungligen grundade sig på. Dessa studier kan komma att visa på behovet av att fastställa mindre strikta insats- och gränsvärden för lågfrekventa fält än de som fastställs i direktivet. Samtidigt reviderar Världshälsoorganisationen (WHO) också sina miljöhälsokriterier för elektromagnetiska fält med hänsyn till de senaste vetenskapliga studierna. Sist, men inte minst, har kommissionen påbörjat en oberoende studie, som nu har kommit i gång på allvar. Resultaten av denna studie väntas under 2008.

Föredragandens ståndpunkt

Föredraganden ställer sig bakom kommissionens målsättningar. Han anser att man borde skjuta upp tidsfristen för att införliva detta direktiv i nationell lagstiftning, såsom kommissionen föreslår, eftersom det finns fog för den oro som vissa sektorer ger uttryck för. Man borde även titta på nya vetenskapliga rön om hälsoeffekterna av de elektromagnetiska fälten på de arbetstagare som arbetar med dessa maskiner. Föredraganden övervägde att införa ett ändringsförslag som skulle ha inneburit att kommissionen skulle lägga fram en halvtidsrapport för Europaparlamentet om hur den forskning som bedrivs fortskrider, men han bestämde sig till slut för att inte göra det, eftersom han föredrar att ge kommissionen tillräcklig tid till den forskning som krävs och till analys av de insamlade uppgifterna för att få en helhetsbild av de studier som har gjorts, och av resultaten.

Föredraganden anser dock att kommissionen ska vara ansvarig inför Europaparlamentet, och därför förbehåller sig detta utskott rätten att när som helst be kommissionen att beskriva läget när det gäller de studier som genomförs och de första resultaten av dessa.

Samtidigt är föredraganden övertygad om att ett direktiv om arbetstagares skydd mot effekterna av elektromagnetiska fält behövs. Han anser därför att kommissionen inte får skjuta upp ett rättsligt instrument på detta område. Att skjuta upp ikraftträdandet av detta direktiv till 2012 för att de gränsvärden för exponering som fastställs ska ses över verkar rimligt, det finns i princip ingen anledning att ytterligare skjuta upp denna tidsfrist för en översyn av direktivet och dess ikraftträdande. Sysselsättningsutskottet kommer hela tiden att bevaka de åtgärder som kommissionen vidtar i detta avseende.

Mot bakgrund av skälen ovan föreslår föredragande att kommissionens förslag som nu behandlas snabbt ska antas utan ändringsförslag.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Arbetstagares exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (elektromagnetiska fält)
Referensnummer	KOM(2007)0669 – C6-0394/2007 – 2007/0230(COD)
Framläggande för parlamentet	26.10.2007
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	EMPL 13.11.2007
Föredragande Utnämning	Jan Andersson 20.11.2007
Förenklat förfarande - beslut	17.12.2007
Behandling i utskott	22.1.2008
Antagande	23.1.2008
Ingivande	28.1.2008